

RECHTSPRAAK PENSIOEN EN SCHEIDING GEPUBLICEERD IN 2018 (BIJGEWERKT TOT EN MET 17 JUNI 2018)

In house cursus bij Rietmeesters te Utrecht, 21 juni 2018

Gerechtshof Amsterdam 20 september 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:3841
(tussenarrest)

Gerechtshof Amsterdam 20 december 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:5434
(tussenarrest)

Gerechtshof Amsterdam 9 januari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:62
(einduitspraak)

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting:

- Tussenarrest: het Hof wenst een deskundigenbericht te vragen waarin door het T.M.C. Asser Instituut de vraag dient te worden beantwoord of een 401(k) plan naar het recht van de VS (het recht van de staat New York) tot een huwelijksgoederengemeenschap behoort;
- Eindarrest: het deskundigenbericht geeft aanleiding tot een verdeling gebaseerd op de redelijkheid en billijkheid die er toe leidt dat de verrekeningsplichtige een bepaald percentage van de waarde van het 401(k)-plan aan de verrekeningsgerechtigde dient te voldoen.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2016:3841&showbutton=true&keyword=pensioen> (tussenarrest)

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2016:5434&showbutton=true&keyword=pensioen> (tussenarrest)

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2018:62&showbutton=true&keyword=pensioen> (einduitspraak)

Rechtbank Gelderland 24 januari 2018, ECCL:NL:RBGEL:2018:454

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting: geen verwerking van het recht op pensioenverrekening ook is ten tijde van de scheiding inhoudelijk gesproken over de pensioenrechten omdat de verrekeningsplichtige wist dat de ex-partner aanspraak maakte op pensioenverrekening en de verrekeningsgerechtigde deze aanspraak (kort) vóór pensioeningang en daarmee naar het oordeel van de rechtbank tijdig opeiste.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2018:454&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Den Haag 17 januari 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:594

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverevening (IPR)

Samenvatting: de vereveningsplichtige diende in het kader van verevening van een buitenlands pensioen medewerking te verlenen aan cessie van het gedeelte van zijn ouderdomspensioen waarop recht op uitbetaling voor de vereveningsgerechtigde bestaat zodat de vereveningsgerechtigde een zelfstandig recht op uitbetaling ten opzichte van de buitenlandse pensioenuitvoerder krijgt.

Klik **hier** voor de uitspraak

Zie de tekst van mijn annotatie in PensioenJurisprudentie

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2018:594&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 6 februari 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:1315
Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening (verdeling stamrecht)
Samenvatting: verwijzing door rechtbank naar HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:291, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 10 december 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:9886 en Gerechtshof Amsterdam 27 september 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:3901. Uitleg van de stamrechtovereenkomst; diende het stamrecht ter vervanging van gederfd of te derven loon of (mede) voor de opbouw van pensioenaanspraken. Het Hof volgt ten aanzien van de beoordeling van de eventuele verknochtheid van het stamrecht aan de rechthebbende het criterium vastgelegd in de uitspraak van de Hoge Raad uit 2016: "*Volgens vaste rechtspraak hangt het antwoord op de vragen of een goed op de voet van art. 1:94 lid 3 BW op enigerlei bijzondere wijze aan een der echtgenoten is verknocht en, zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed in de gemeenschap valt, af van de aard van dat goed, zoals deze aard mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald. In een geval waarin de werkgever een aan de betrokken echtgenoot toegekende ontslagvergoeding, die was bestemd tot vervanging van toekomstig gederfd loon, als koopsom voor een stamrechtverzekering onder een verzekeringsmaatschappij had gestort, heeft de Hoge Raad als volgt geoordeeld. Bij de beantwoording van de vraag of de uit de stamrechtverzekering voortvloeiende aanspraken in de huwelijksgemeenschap vallen, moet onderscheid worden gemaakt tussen aanspraken die zien op de periode vóór en aanspraken die zien op de periode na ontbinding van de huwelijksgemeenschap. Deze laatste vallen, nu zij strekken tot vervanging van inkomen dat de echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking na die ontbinding zou hebben genoten, evenmin in de gemeenschap als de uit een bestaande arbeidsverhouding voortvloeiende aanspraak op voor nog te verrichten arbeid te ontvangen loon. (HR 17 oktober 2008, ECLI:NL:HR:2008:BE9080, NJ 2009/41) Hoewel de aanwending van een ontslagvergoeding voor de verwerving van een stamrecht jegens een door de werknemer zelf opgerichte en beheerste B.V. in die zin verschilt van de aankoop van een stamrechtverzekering bij een verzekeringsmaatschappij, dat de betrokken echtgenoot in het eerste geval binnen de grenzen van de daarvoor geldende fiscale voorwaarden (zie hiervoor in 3.3.2) zelf het tijdstip en de hoogte van de periodieke uitkeringen kan bepalen, bestaat er geen aanleiding dat geval anders te beoordelen. In beide gevallen strekt de aanspraak op periodieke uitkeringen (jegens de stamrecht-bv respectievelijk de verzekeringsmaatschappij) tot vervanging van inkomen dat de betrokken echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten. Derhalve dient ook bij de beantwoording van de vraag of een aanspraak jegens een stamrecht-bv in de huwelijksgemeenschap valt, te worden onderzocht in hoeverre die aanspraak ziet op de periode voor, respectievelijk na de ontbinding van de huwelijksgemeenschap. Nu het gaat om de strekking van de aanspraak,*

is niet van belang in hoeverre de gerechtigde deze daadwerkelijk heeft verzilverd." Het Hof komt vervolgens tot het volgende oordeel: *"Gelet op de jurisprudentie van de Hoge Raad is het hof van oordeel dat de stamrechaanspraken voor zover deze betrekking hebben op gelden die dienen te worden toegerekend aan de huwelijkse periode in de huwelijksgemeenschap van partijen vallen en derhalve bij helfte tussen partijen dienen te worden gedeeld. Omdat gesteld noch gebleken is in hoeverre de stamrechaanspraken betrekking hebben op een inkomens- en/of een pensioencomponent, acht het hof het - in navolging van de rechtbank - redelijk om de stamrechaanspraken lineair te verdelen. Weliswaar heeft de man daartegen bezwaar gemaakt, maar omdat door hem niet een andere berekeningswijze is voorgesteld, zal het hof aan dit bezwaar voorbijgaan. Voor zover de man heeft willen betogen dat dient te worden uitgegaan van de werkelijke uitkeringen, volgt het hof de man daarin niet nu het blijkens de jurisprudentie van de Hoge Raad gaat om de strekking van de aanspraak en niet van belang is in hoeverre de rechthebbende deze daadwerkelijk heeft verzilverd."* (overweging 5.6). Termijnen die reeds tijdens het bestaan van de gemeenschap zijn genoten, komen niet meer voor verdeling in aanmerking (overweging 5.9).

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1315&showbutton=true&keyword=pensioen>

HR 23 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:270, PJ 2018/78

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening (verknochtheid ontslagvergoedingen)

Samenvatting:

Onderscheid ontslagvergoeding – stamrecht

- Overweging 4.2.2: zoals kan worden afgeleid uit HR 26 september 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF2295, NJ 2009/40, dient de aanspraak uit hoofde van de stamrechtovereenkomst zelfstandig – dus los van de ontslagvergoeding waaruit deze aanspraak is gefinancierd – op verknochtheid te worden beoordeeld.

Ontslagvergoeding betaald ineens en ondergebracht in stamrecht-BV ter vervanging inkomen uit arbeid

- Overweging 4.1.3 (algemeen): art. 1:94 lid 3 (oud) BW bepaalde dat goederen en schulden die aan een van de echtgenoten op enigerlei bijzondere wijze verknocht zijn, slechts in de gemeenschap vallen voor zover die verknochtheid zich hiertegen niet verzet. Bij de op 1 januari 2018 in werking getreden Wet van 24 april 2017, Stb. 2017, 177, tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet teneinde de omvang van de wettelijke gemeenschap van goederen te beperken, is deze regeling omtrent verknochtheid ongewijzigd opgenomen in het huidige art. 1:94 lid 5 BW (vgl. Kamerstukken II 2013-2014, 33 987, nr. 6, p. 16). In dit geding is nog art. 1:94 lid 3 (oud) BW van toepassing.
- Overweging 4.1.4 (toegesplitst op de ineens betaalde ontslagvergoeding ondergebracht in een stamrecht-BV): volgens vaste rechtspraak is het

antwoord op de vragen of een goed dan wel een schuld, wegens het hoogstpersoonlijke karakter daarvan, in afwijking van de hoofdregel van art.1:94 lid 2 (oud) BW aan een van de echtgenoten is verknocht en, zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed, respectievelijk de schuld in de gemeenschap valt (art. 1:94 lid 3 (oud) BW) afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waaronder met name de aard van dat goed respectievelijk die schuld, zoals deze mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald (vgl. HR 7 december 2012, ECLI:NL:HR:2012:BY0957, NJ 2013/141 en HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1293, NJ 2016/292). Ook een aan een van de echtgenoten verstrekte (aanspraak op een) ontslagvergoeding, dan wel een aanspraak die hiervoor in de plaats treedt, kan verknocht zijn ingeval deze strekt tot vervanging van inkomen uit arbeid dat de echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten. In zodanig geval moet bij de beantwoording van de vraag of deze aanspraak in de huwelijksgemeenschap valt, onderscheid worden gemaakt tussen de periode vóór en de periode na ontbinding van de huwelijksgemeenschap. Voor zover de aanspraak ziet op laatstgenoemde periode valt deze niet in de gemeenschap, evenmin als de uit een bestaande arbeidsverhouding voortvloeiende aanspraak op loon voor nog te verrichten arbeid. In eerdere uitspraken heeft de Hoge Raad overeenkomstig dit uitgangspunt geoordeeld in een geval waarin een ontslagvergoeding als koopsom voor een stamrechtverzekering onder een verzekeringsmaatschappij was gestort (HR 17 oktober 2008, ECLI:NL:HR:2008:BE9080, NJ 2009/41) en in een geval waarin een ontslagvergoeding was aangewend voor de verwerving van een stamrecht jegens een door de werknemer zelf opgerichte en beheerste B.V. (zie de eerder genoemde beschikking van HR 24 juni 2016).

Ontslagvergoeding betaald ineens, niet aangewend voor stamrechtverzekering en niet ondergebracht in stamrecht-BV

- Overweging 4.1.5: het zojuist genoemde uitgangspunt geldt ook indien een ontslagvergoeding die is uitbetaald in de vorm van een bedrag ineens, niet is aangewend voor de aankoop van een stamrechtverzekering, noch is ondergebracht in een stamrecht-B.V. Anders dan kan worden afgeleid uit HR 22 maart 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2025, NJ 1996/640, bestaat er onvoldoende grond om te oordelen dat de vergoeding dan geheel in de gemeenschap valt, ook voor zover deze strekt tot vervanging van inkomen uit arbeid dat na ontbinding van de huwelijksgemeenschap zou zijn genoten. Voor dat gedeelte valt de vergoeding, voor zover het daarmee gemoeide bedrag nog redelijkerwijs als zodanig in het vermogen van de echtgenoten is te identificeren, niet in de gemeenschap.

Ontslagvergoeding aangewend voor oudedagsvoorziening

- Overweging 4.1.6: de hiervoor in 4.1.4 genoemde rechtspraak heeft betrekking op aanspraken strekkend tot vervanging van inkomen uit arbeid dat een echtgenoot bij voortzetting van zijn dienstbetrekking zou hebben genoten. Voor zover de aanspraak ertoe strekt te voorzien in inkomen na pensionering ('oudedagsvoorziening'), valt deze – bij niet-

toepasselijkheid van art. 1:94 lid 2, onder b, BW – in beginsel wel in de gemeenschap. Immers, anders dan aanspraken ter vervanging van inkomen dat na ontbinding van de huwelijksgemeenschap uit arbeid zou zijn genoten, dienen dergelijke pensioenaanspraken die tot uitkering komen na zodanige ontbinding, voor zover zij zijn opgebouwd tijdens het huwelijk, in beginsel mede tot verzorging van de andere echtgenoot.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:PHR:2017:1284&showbutton=true&keyword=Pensioen>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2018:270&showbutton=true&keyword=Pensioen>

Rechtbank Overijssel 14 februari 2018, ECLI:NL:RBOVE:2018:604, PJ 2018/60

Rubriek: pensioen en scheiding/DGA

Samenvatting: uit de omstandigheid dat in het kader van waardering van de aandelen van een BV werd uitgegaan van de fiscale waarde van de voorziening voor pensioen in eigen beheer (waardoor de huwelijksvermogensrechtelijke afrekening van de waarde "hoog" uitpakte), volgt niet dat afstand werd gedaan van pensioenaanspraken die als werknemer van de BV werden opgebouwd voor zover de marktwaarde daarvan de fiscale waarde overtrof.

Klik **hier** voor mijn annotatie bij deze uitspraak (PJ 2018/60)

https://www.thijssen-pensioen-informatie.nl/local/userfiles/PJ_201860_Externe_uitvoering_van_de_pensioenrechten_van_de_ex_partner_van_een_DGA_de_waardebepaling.pdf

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBOVE:2018:604&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 20 februari 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:452

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverevening

Samenvatting: indien partijen uiteen gaan in 1986 maar pas in 1999 scheiden is de WVPS van toepassing indien deze niet is uitgesloten, onafhankelijk van het gekozen huwelijksgoederenregiem; toepassing van de WVPS leidt niet tot een onaanvaardbaar rechtsgevolg. Een ouderdomspensioen dient voor verzorging van beide echtgenoten en de strekking van de WVPS is na scheiding tot een redelijke verdeling van ouderdomspensioen te komen. De vereveningsplichtige had niet onderbouwd dat hij als gevolg van pensioenverevening in een financiële noodsituatie zou komen te verkeren, terwijl de uitkering uit hoofde van pensioenverevening voor de vereveningsgerechtigde van belang was om in het dagelijks levensonderhoud te voorzien.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2018:452&showbutton=true&keyword=Pensioen>

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba 7 maart 2018, ECLI:NL:OGEEA:2018:118

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting: verdeling van de pensioen in die zin dat aan ieder van partijen de helft van het pensioen toekomt dat de verrekeningsplichtige vanaf de pensioendatum gaat ontvangen.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:OGEEA:2018:118&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Amsterdam 31 januari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1755; PJ 2018/82

Rubriek:

- Pensioen en scheiding/DGA (omzetting peb in ODV)
- Pensioen en scheiding/alimentatie ("verboden" alimentatie)

Samenvatting:

Ex-partner verplicht om de fiscaal vereiste medewerking te verlenen aan omzetting van pensioen in eigen beheer in een oudedagsverplichting, mede omdat de ex-partner bij zijn alimentatieverzoek geen rekening wenst te houden met de dividendklem voor het opnemen van dividend voor de financiering van alimentatie.

Zie mijn annotatie in PensioenJurisprudentie bij PJ 2018/82

Klik **hier** voor de annotatie

[Zie de tekst van mijn annotatie in PensioenJurisprudentie](#)

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2018:1755&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba 27 maart 2018, ECLI:NL:OGEEA:2018:144

Rubriek: pensioen en scheiding/alimentatie

Samenvatting: nihilstelling alimentatie in verband met daling inkomen alimentatieplichtige als gevolg van het ontbreken van draagkracht na pensioeningang; pensioeningang gold als wijziging van omstandigheden.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:OGEEA:2018:144&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 6 maart 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:716

Rubriek:

- pensioen en scheiding/pensioenverrekening
- procesrecht/rechtsverwerking

Samenvatting: recht op pensioenverrekening niet verwerkt in geval van scheiding in 1982 indien in 2016 aanspraak op pensioenverrekening wordt gemaakt; matiging van het recht op pensioenverrekening in die zin dat geen verrekening behoeft te worden gerealiseerd ten aanzien van reeds uitgekeerde pensioentermijnen (de verrekeningsplichtige was al 12 jaar met pensioen toen de vordering werd ingesteld); geen wettelijke rente verschuldigd omdat geen sprake was van verzuim van de zijde van de verrekeningsplichtige nu deze geen verplichtingen met terugwerkende kracht opgelegd krijgt.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2018:716&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 14 februari 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:657

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverweer

Samenvatting: in de situatie waarin onder de voorwaarde dat een buitenlandse rechter niet bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek tot echtscheiding is ingestemd met een in Nederland ingediend echtscheidingsverzoek zonder bijstand van een advocaat, waardoor geen zelfstandig verzoek kon worden gedaan (strekking tot het voorwaardelijk voeren van het pensioenverweer), bestaat alsnog het recht om het pensioenverweer te voeren; pensioenverweer slaagde niet omdat niet vaststond dat verzoeker tot echtscheiding partnerpensioen had opgebouwd.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2018:657&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 5 april 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:1477

Rubriek: pensioen en scheiding/alimentatie

Samenvatting: Hof hield voor de berekening van de draagkracht van de alimentatieplichtige rekening met een pensioen gezien het feit dat vast stond dat dit pensioen werd ontvangen.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2018:1477&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 12 april 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:1547

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening (stamrecht)

Samenvatting: verwijzing naar HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1293 en HR 23 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:270; in casu feitelijk oordeel op basis van uitleg stamrechtovereenkomst dat de uitkeringen uit het stamrecht dienden ter vervanging van inkomen; dat betekent dat voor zover de uitkeringen moeten worden toegerekend aan de huwelijkse periode deze moeten worden verrekend, voor het overige zijn de uitkeringen verknocht aan de rechthebbende op het stamrecht; lineaire verdeling.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2018:1547&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 28 maart 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:799

Rubriek: pensioen en scheiding/DGA (externe uitvoering en instemming met stopzetten pensioenopbouw in het kader van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer)

Samenvatting:

- Externe uitvoering (overweging 17): Het hof stelt het volgende voorop. De verplichting om in beginsel tot afstorting over te gaan is gebaseerd op de eisen van redelijkheid en billijkheid. De beantwoording van de vraag of daarop in een concreet geval aanspraak kan worden gemaakt, moet geschieden met inachtneming van alle omstandigheden van het

geval. Daarbij zal de omstandigheid dat onvoldoende liquide middelen aanwezig zijn om de afstorting te effectuëren slechts dan tot ontkennde beantwoording van die vraag kunnen leiden indien de vereveningsplichtige stelt en bij betwisting aannemelijk maakt dat de benodigde liquide middelen ook niet kunnen worden vrijgemaakt of van elders verkregen zonder de continuïteit van de bedrijfsvoering van de rechtspersoon en de onderneming waaraan deze is verbonden in gevaar te brengen. (Vgl. HR 9 februari 2007, ECLI:NL:HR:AZ2658). Vaststaat dat de man pensioen in eigen beheer heeft opgebouwd bij [holding 1]. De vrouw heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen voor zover opgebouwd tijdens de huwelijkse periode en het bijzonder partnerpensioen. Op basis van commerciële grondslagen dient ten behoeve van de totale pensioenaanspraken van de vrouw een bedrag van € 220.185,- te worden afgestort (productie 103 van de man in hoger beroep). Indien het ouderdomspensioen voor de vrouw moet worden afgestort, geldt dat de man recht heeft op eenzelfde bedrag. (Vgl. HR 14 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:693). Naar het oordeel van het hof heeft de man met de door hem overgelegde financiële gegevens voldoende inzichtelijk gemaakt, dat het de vennootschap aan middelen ontbreekt om het pensioen te kunnen afstorten. Zulks volgt ook uit de brief van 25 september 2017 van de adviseur van de man. Daarnaast blijkt uit de overgelegde aangiften inkomstenbelasting van de man dat de aanzienlijke vordering in rekening-courant die [holding 1] heeft op de man niet is te incasseren, aangezien sprake is van een aanzienlijk negatief vermogen van de man in box 3. De man beschikt dus ook in privé over onvoldoende financiële middelen. Dit brengt mee dat [holding 1] financieel gezien in "zwaar weer" verkeert. Het verzoek van de vrouw tot afstorting dient derhalve te worden afgewezen.

- Instemming met stopzetting pensioenopbouw (overweging 18): wat de door de man verzochte vervangende toestemming tot stopzetting van de pensioenopbouw in eigen beheer betreft, overweegt het hof dat ook de vrouw belang heeft bij die stopzetting. Bij na 1 januari 2017 ongewijzigd voortgezette pensioenopbouw wordt de pensioenaanspraak immers op grond van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer in één keer belast tegen 52% en is een revisierente van 20% verschuldigd. De vrouw heeft niet gesteld dat zij niet bereid is de vereiste toestemming te geven. Zij klaagt alleen dat de man haar daarover niet heeft benaderd. Het hof gaat er derhalve vanuit dat de vrouw de door de man verzochte medewerking zal verlenen. Het hof is voorts van oordeel dat de onderhavige verzoekschriftprocedure zich niet leent voor een dergelijk verzoek. Het hof zal dit verzoek dan ook afwijzen.

Annotatie: indien een rechterlijke uitspraak in de plaats zou worden gesteld van de fiscaalrechtelijk vereiste instemming, is het maar de vraag of de belastingdienst die uitspraak als instemming accepteert, omdat feitelijk geen sprake is, althans niet hoeft te zijn, van instemming. Zie ook mijn annotatie in PensioenJurisprudentie 2018 bij Rechtbank Amsterdam 31 januari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1755, PJ 2018/82.

Klik [hier](#) voor de annotatie

[Zie de tekst van mijn annotatie in PensioenJurisprudentie](#)

Klik [hier](#) voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2018:799&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 17 april 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:3623

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting:

- Overweging in verband met rechtsverwerking (5.5): naar het oordeel van het hof kan van rechtsverwerking slechts sprake zijn wanneer de gerechtigde zich heeft gedragen op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid met het vervolgens geldend maken van het betrokken recht onverenigbaar is. Enkel tijdsverloop of enkel stilzitten is daarvoor onvoldoende. Vereist is de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden als gevolg waarvan, hetzij bij de wederpartij van de gerechtigde het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de gerechtigde zijn aanspraak niet (meer) geldend zal maken, hetzij de positie van de wederpartij onredelijk zou worden benadeeld of verzaard in het geval dat de gerechtigde zijn aanspraak alsnog geldend zou maken (HR 29 september 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1827).
- Overweging in verband met opgewekt vertrouwen/stilzitten (5.6): het is juist dat [geïntimeerde] 30 jaar heeft gewacht voordat zij een vordering tot verdeling van de pensioenrechten heeft ingesteld. Gelet op de onder rechtsoverweging 5.5 genoemde maatstaf kan dit enkel stilzitten niet leiden tot een geslaagd beroep op rechtsverwerking. Naar het oordeel van het hof heeft [appellant] ook geen bijzondere omstandigheden aangevoerd op grond waarvan bij hem, in combinatie met het lange stilzitten van [geïntimeerde], het gerechtvaardigde vertrouwen is gewekt dat [geïntimeerde] haar aanspraak op pensioenrechten niet meer geldend zou maken.
- Overweging in verband met onaanvaardbaarheid (5.10): het hof stelt vast dat beide partijen nooit hebben nagedacht over verdeling van de pensioenrechten en van de mogelijkheid daartoe niet hebben geweten. [appellant] heeft dit op de comparitie bij de rechtbank van 11 januari 2016 verklaard. [geïntimeerde] heeft gesteld dat zij eerst van de mogelijkheid van verdeling van pensioenrechten op de hoogte raakte, toen haar schoondochter daarover een opmerking maakte. [appellant] bestrijdt deze stelling van [geïntimeerde] in hoger beroep ook niet langer. Voor het hof ligt de vraag voor of de gevolgen van deze onwetendheid geheel voor rekening en risico van [appellant] zijn (zoals [geïntimeerde] wenst) of geheel voor rekening en risico van [geïntimeerde] (zoals [appellant] voorstaat). Ook tussen gewezen echtgenoten geldt het beginsel van redelijkheid en billijkheid. Het hof is van oordeel dat de gevolgen van het niet-weten niet in zijn geheel op [appellant] of op [geïntimeerde] kunnen worden afgewenteld. Partijen zullen ieder een deel hiervan voor hun rekening moeten nemen en in dat kader is het hof met de rechtbank van oordeel dat er geen sprake is van onredelijke benadeling of verzwaring van de positie van [appellant], indien [geïntimeerde] vanaf 1 februari 2015 alsnog haar aanspraak op verdeling van de pensioenrechten geldend maakt. Naar het oordeel van het hof heeft [appellant] ook onvoldoende onderbouwd, dat hij niet in

staat is een bedrag van € 97,- bruto per maand aan [geïntimeerde] te betalen. Een beroep op het arrest van het hof Den Haag van 29 april 2014 maakt bovenstaand oordeel niet anders. Het hof is verder van oordeel dat het hier gaat om een vergeten vermogensbestanddeel en niet om alimentatie, waarvoor een ander toetsingskader geldt. Aldus gezien heeft de rechtbank het leerstuk van de rechtsverwerking ook juist toegepast. Geen rechtsregel verzet zich ertegen dat in een geval als dit, waarin periodiek betalingen moeten worden verricht, ten aanzien van het verleden wel sprake kan zijn van rechtsverwerking en ten aanzien van de toekomst niet.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3623&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 7 september 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:3848 (tussenarrest) gevolgd door Gerechtshof 's-Hertogenbosch 26 april 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:1781 (eindarrest)

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting:

- Tussenarrest: tussen partijen staat vast dat de vrouw in Nederland pensioen heeft opgebouwd bij een Nederlands pensioenfonds. Dit betekent naar het voorlopig oordeel van het hof dat haar pensioen verevend moet worden op grond van de Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding. Daarbij is niet van belang welk (buitenlands) huwelijksvermogensregime tussen partijen geldend is (artikel 10:51 en 10:52 Burgerlijk Wetboek, jo artikel 1 lid 7 Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding). Dit betekent dat het in Nederland opgebouwde pensioen van de vrouw verevend moet worden. Partijen worden in de gelegenheid gesteld op het voorlopig oordeel van het hof te reageren.
- Eindarrest: toepasselijkheid van Braziliaans huwelijksvermogensrecht; in Nederland opgebouwd pensioen dient te worden verevend omdat pensioenverevening plaatsvindt onafhankelijk van het toepasselijke huwelijksvermogensrecht.

Annotatie: in deze zaak werd door de vereveningsplichtige geen beroep gedaan op het leerstuk van het onaanvaardbaar rechtsgevolg in verband met "dubbele" pensioendeling (pensioendeling naar Braziliaans recht en Nederlands recht); kennelijk speelde "dubbele" pensioendeling niet.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2017:3848&showbutton=true&keyword=pensioen>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2018:1781&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Rotterdam 25 april 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:3402

Rubriek: pensioen en scheiding/DGA (externe uitvoering)

Samenvatting: uitleg convenant volgens Haviltex-formule; overeenkomst dat externe uitvoering van de pensioenrechten van de ex-partner uit hoofde van de

WVPS plaatsvindt bij een verzekeringsmaatschappij houdt tevens de mogelijkheid in dat externe uitvoering plaatsvindt bij een eigen BV van de ex-partner.

Annotatie: opmerking behoeft dat bij externe uitvoering bij een verzekeringsmaatschappij geen de facto conversie inhoudt; bij externe uitvoering bij een Bv van de ex-partner geldt eveneens dat deze geen conversie inhoudt, tenzij anders zou worden overeengekomen. Dat betekent dat bij vóóroverlijden van de ex-partner het bedrag gemoeid met externe uitvoering van het recht op uitbetaling van ouderdomspensioen dient terug te vloeien naar de BV van de vereveningsplichtige.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBROT:2018:3402&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba 2 mei 2018, ECLI:NL:OGEEA:2018:259

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting:

- Overweging 4.3 inzake de beoordelingsmaatstaf: uitgangspunt is dat pensioenrechten - waaronder niet zijn begrepen aanspraken krachtens de AOV - in de huwelijksgoederengemeenschap vallen. Voor de verrekening van pensioenrechten zoals hier aan de orde geldt de maatstaf van het arrest van de Hoge Raad van 27 november 1981 (ECLI:NL:HR:1981:AG4271, NJ 1982/503, Boon/Van Loon). De hiervoor bedoelde maatstaf laat de rechter een grote mate van vrijheid bij de beantwoording van de vraag of en in hoeverre verrekening van pensioenrechten in een bepaald geval dient plaats te vinden. De eisen van redelijkheid en billijkheid kunnen, gelet op de omstandigheden van het geval, meebrengen dat verrekening van pensioenrechten achterwege blijft.
- Overweging 4.4 (toepassing van de beoordelingsmaatstaf): de man heeft bepleit dat verrekening in casu achterwege dient te blijven in verband met zijn bijzondere omstandigheden en verwijst hiervoor naar de uitspraak van de Hoge Raad van 13 juni 2014, die de man als productie 6 heeft overgelegd. Het gerecht onderschrijft dit standpunt niet. Anders dan in de zaak die de Hoge Raad op 13 juni 2014 heeft beslecht, betreft het in casu geen gering pensioentje en heeft de vrouw gelet op haar hoge leeftijd geen enkele verdien capaciteit. Partijen zijn na een huwelijk van 40 jaar en op relatief hoge leeftijd gescheiden. Voorafgaande aan de scheiding leefden zij tezamen van het pensioen en de inkomsten uit verhuur van de man. Om voor de man moverende redenen heeft hij besloten dat hij de laatste jaren van zijn leven niet langer wenst door te brengen met de vrouw en heeft hij de keuze gemaakt om een groot deel van het tot voor kort gezamenlijke inkomen te besteden aan een alpha-hulp, die op zijn verzoek bij hem in is getrokken. Hoewel het gerecht aanneemt dat de man in verband met het glaucoom hulpbehoevend is, is dit een eenzijdig besluit van de man, waarbij hij bovendien er blijk van geeft geen rekening te (willen) houden met de gerechtvaardigde belangen van de vrouw. Ondanks de medische beperking van de man, ziet het gerecht voorshands geen aanleiding om de belangen van de man zwaarder te laten wegen dan die van de vrouw. Niet uit te sluiten is dat de man ook via andere wegen bekwame hulp kan krijgen voor minder dan Afl. 2.200,00 per maand.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:OGEEA:2018:259&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Overijssel 17 april 2018, ECLI:NL:RBOVE:2018:1664

Rubriek: pensioen en scheiding/pensioenverrekening

Samenvatting: betalingen uit hoofde van pensioenverrekening gaan in vanaf de ingang van het ouderdomspensioen van de verrekeningsplichtige; veronderstelling van de verrekeningsplichtige dat het pensioenfonds de betalingen zou verrichten onjuist.

Klik **hier** voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBOVE:2018:1664&showbutton=true&keyword=pensioen>